

STAATSBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

No. 365 WET van 23 Juni 1952, houdende instelling van de Nederlandse orde van advocaten alsmede regelen betreffende orde en discipline voor de advocaten en procureurs. (Advocatenwet.)

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Nederlandse orde van advocaten in te stellen, alsmede de regelen betreffende de orde en discipline voor de advocaten en procureurs te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. *Van de inschrijving en de beëdiging van de advocaten; van het tableau*

Artikel 1

1. De advocaten worden ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement, waarin hun kantoor is gevestigd.
2. De bij de rechtbank in het arrondissement 's-Gravenhage ingeschreven advocaten zijn tevens advocaat bij de Hoge Raad.
3. Een advocaat kan slechts bij één rechtbank ingeschreven zijn.

Artikel 2

1. Ieder, die aan een Rijks- of daarmede gelijkgestelde Nederlandse universiteit heeft verkregen:

hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap,

hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze graad of deze hoedanigheid verkregen is op grond van het afleggen van een examen in het Nederlands burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht,

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 47/48, 892;

Bijl. Hand. II 48/49, 892;

Bijl. Hand. II 49/50, 892;

Bijl. Hand. II 50/51, 892;

Bijl. Hand. II 51/52, 892; Hand. II 51/52, bladz. 1842 t/m 1860;

Bijl. Hand. I 51/52, 892; Hand. I 51/52, bladz. 1007 t/m 1009.

en de Nederlandse of de Indonesische nationaliteit bezit, is bevoegd aan de voorzitter van de rechtbank schriftelijk inschrijving als advocaat te verzoeken.

Bij het verzoek worden de nodige stukken tot staving van de Nederlandse of de Indonesische nationaliteit overgelegd.

2. De griffier zendt onverwijld afschrift van het verzoek, alsmede de bijlagen, aan de raad der orde van advocaten in het arrondissement.

3. Indien de raad zich, overeenkomstig artikel 4, tweede lid, tegen inwilliging van een verzoek om inschrijving met vrucht heeft verzet, wordt een nieuw verzoek, bij dezelfde rechtbank binnen een jaar na het eerstbedoelde ingediend, buiten behandeling gelaten, tenzij, naar het oordeel van de voorzitter van de rechtbank, wijziging in de omstandigheden behandeling van het verzoek rechtvaardigt; in het laatste geval handelt de griffier, zoals in het vorige lid is bepaald.

Artikel 3

1. De advocaten worden bij de rechtbank, waarbij zij verlangen te worden ingeschreven, op requisitoir van het openbaar ministerie beëdigd.

2. Zij leggen de navolgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet, eerbied voor de rechterlijke autoriteiten, en dat ik geen zaak zal aanraden of verdedigen, die ik in gemoede niet gelove rechtvaardig te zijn.”

Artikel 4

1. De beëdiging geschiedt niet, voordat ten minste vier weken na de indiening van het verzoek tot inschrijving zijn verlopen, tenzij de raad vóór afloop van deze termijn verklaart, geen bezwaar tegen de beëdiging te hebben, noch later dan een jaar na de indiening van het verzoek.

2. De beëdiging blijft achterwege, indien de raad zich binnen voormelde termijn bij met redenen omklede beslissing tegen de inschrijving verzet.

3. Deze beslissing kan alleen worden genomen op een der na te noemen gronden:

a. dat de verzoeker niet voldoet aan de in artikel 2 gestelde vereisten voor inschrijving;

b. dat gegronde vrees bestaat, dat de verzoeker als advocaat inbreuk zal maken op voor de advocaten geldende wetten, verordeningen en besluiten of dat zijn inschrijving uit anderen hoofde de eer van de stand der advocaten schaden zal.

Artikel 5

1. De secretaris van de raad zendt onverwijld afschrift van de beslissing, houdende verzet tegen de inschrijving:

- a. aan de verzoeker;
- b. aan de rechtbank, bij welke inschrijving is verzocht.

2. De verzoeker kan gedurende een maand na de dagtekening van het schrijven, waarbij het afschrift van de beslissing hem is gezonden, beklag doen bij het gerechtshof.

3. Het beklag wordt gedaan bij verzoekschrift, in tweevoud in te dienen en vergezeld van een afschrift van de beslissing, waartegen het beklag is gericht. Het verzoekschrift behoeft niet door een procureur te worden ondertekend. De griffier zendt onverwijld een der exemplaren van het verzoekschrift aan de raad, die de beslissing heeft genomen.

Artikel 6

1. Het onderzoek en de beslissing op het beklag geschieden in raadkamer. Geen beslissing wordt genomen dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de verzoeker en van de raad.

2. De raad kan zich door zijn deken of een zijner leden doen vertegenwoordigen; de verzoeker kan zich door een advocaat doen bijstaan.

Artikel 7

1. De griffier zendt onverwijld afschrift van de beslissing:

- a. aan de verzoeker;
- b. aan de raad;
- c. aan de rechtbank, bij welke de inschrijving werd verzocht.

2. Van de beslissing van het gerechtshof kan gedurende een maand na de dagtekening van het schrijven, waarbij het afschrift van de beslissing is gezonden, beroep in cassatie bij de Hoge Raad worden ingesteld:

- a. door de verzoeker;
- b. door de raad.

3. Het beroep in cassatie wordt ingesteld bij verzoekschrift, in tweevoud in te dienen door een advocaat bij de Hoge Raad en inhoudende de middelen van cassatie. Geen andere middelen komen bij 's Raads beslissing in aanmerking.

4. De griffier van de Hoge Raad zendt onverwijld een der exemplaren van het verzoekschrift aan de raad, indien de verzoeker beroep in cassatie heeft ingesteld, en aan deze, indien zodanig beroep door de raad is gedaan.

Artikel 8

1. Het onderzoek en de beslissing in cassatie geschieden in raadkamer.

2. De verzoeker en de raad kunnen de middelen van cassatie door een advocaat doen toelichten onderscheidenlijk bestrijden.
3. Het openbaar ministerie wordt gehoord.
4. De griffier van de Hoge Raad zendt onverwijld afschrift van de beslissing in cassatie:
 - a. aan de verzoeker;
 - b. aan de raad;
 - c. aan de rechtbank, bij welke de inschrijving werd verzocht.

Artikel 9

1. De advocaten worden door de griffier op het tableau gesteld op vertoon hunner acte van beëdiging, welke alsdan en daarna telken jare in de maand September door de griffier kosteloos wordt ge-
viseerd.
2. Zij, die verlangen niet langer op het tableau te staan, niet meer voldoen aan het in artikel 2 gestelde nationaliteitsvereiste voor inschrijving, als advocaat bij een andere rechtbank ingeschreven worden, enige betrekking verkrijgen, waarmede het beroep van advocaat onverenigbaar is, of hun acte van beëdiging niet binnen de tijd tot het viseren daarvan voorgeschreven, aan de griffier tot dat einde ter hand stellen, worden op hun aangifte of op requisitoir van het openbaar ministerie, de raad gehoord, van het tableau geschrapt.
3. De griffier geeft van de inschrijving of de schrapping binnen acht dagen schriftelijk kennis aan de raad.
4. Gelijke kennisgeving binnen dezelfde termijn geschiedt daarboven door de griffier bij de rechtbank in het arrondissement 's-Gravenhage aan de Hoge Raad en het gerechtshof te 's-Gravenhage en door de griffier bij de rechtbank in een der overige arrondissementen, waarin een gerechtshof is gevestigd, aan dat gerechtshof.
5. Schrapping van het tableau brengt mede verlies van de betrekkingen, waarbij de hoedanigheid van advocaat vereiste voor verkiesbaarheid of benoembaarheid is.

§ 2. *Van de bevoegdheden en verplichtingen der advocaten.*

Artikel 10

De advocaten oefenen de praktijk uit overeenkomstig de bevoegdheden en vereisten, bij de wetboeken van burgerlijke rechtsvordering en strafvordering en bij de bijzondere wetten en besluiten gegeven en gevorderd, en overeenkomstig deze wet en de daarop berustende verordeningen en besluiten.

Artikel 11

1. Zowel in burgerlijke als in strafzaken hebben de advocaten, bij welke rechtbank binnen het Rijk ook ingeschreven, de bevoegdheid, om als zodanig ook voor alle andere rechterlijke colleges binnen het Rijk op te treden.

2. In de gevallen, waarin een advocaat zijn beroep uitoefent buiten het arrondissement, waarin zijn kantoor is gevestigd, kan van hem vóór alle toelating worden gevorderd de vertoning van zijne acte van beëdiging, naar de voorschriften van artikel 9 van deze wet beoorlijk gevisceerd.

Artikel 12

1. De advocaten zijn verplicht hun kantoor te hebben binnen het arrondissement der rechtbank, bij welke zij zijn ingeschreven.

2. Zij mogen niet tevens in een ander arrondissement een kantoor hebben.

3. Het kantoor van de advocaat geldt voor al zijn handelingen als zodanig als gekozen woonplaats. De advocaat, die zijn kantoor niet heeft in de gemeente, waar de rechtbank, bij welke hij is ingeschreven, is gevestigd, moet bovendien een woonplaats in die gemeente kiezen en daarvan doen blijken ter griffie.

4. Door Onze Minister van Justitie kan om bijzondere redenen aan een advocaat, die zijn woonplaats buiten het Rijk vestigt, ontheffing van het in het eerste lid vervatte voorschrift worden verleend. De raad wordt tevoren gehoord.

5. Advocaten, die aan de voorschriften van dit artikel niet voldoen, worden, na een aanmaning daartoe door de raad, op requisitoir van het openbaar ministerie van het tableau geschrapt.

Artikel 13

De advocaat, door de voorzitter van een college of de raad van rechtsbijstand in strafzaken als raadsman toegevoegd, is verplicht als zodanig op te treden, zolang niet op de voet van artikel 45 van het Wetboek van Strafvordering een ander is toegevoegd.

Artikel 14

De advocaten pleiten staande, gekleed in het costuum bij het bijzondere reglement op dat onderwerp bepaald, des goedvindende met gedekten hoofde.

Artikel 15

Het beroep van advocaat is verenigbaar met dat van procureur.

Artikel 16

1. Advocaten, die in staat van faillissement worden verklaard, wegens schulden worden gegijzeld of onder curatele worden gesteld, zijn gedurende de duur van het faillissement, de gijzeling of de curatele van rechtswege in de uitoefening van de praktijk geschorst.

2. Zij mogen gedurende de schorsing de titel van advocaat niet voeren.

§ 3. *Van de Nederlandse orde van advocaten, van de orden in de arrondissementen, en van haar organen.*

AFDELING 1

Van de samenstelling en de bevoegdheid.

Artikel 17

1. De gezamenlijke advocaten, die in Nederland zijn ingeschreven, vormen de Nederlandse orde van advocaten. Zij is gevestigd te 's-Gravenhage. Zij is een publiekrechtelijk lichaam in de zin van de artikelen 152—154 der Grondwet.

2. De gezamenlijke advocaten, die bij een zelfde rechtbank zijn ingeschreven, vormen de orde van advocaten in het arrondissement.

3. De Nederlandse orde van advocaten en de orden zijn rechtspersonen.

Artikel 18

1. Aan het hoofd van de Nederlandse orde van advocaten staat een algemene raad, bestaande uit zeven leden, onder wie de deken, alsmede twee plaatsvervangende leden.

2. De deken wordt bij ontstentenis of verhinderd vervangen door een lid van de algemene raad, daartoe door die raad aangewezen.

Artikel 19

1. De deken, de overige leden en de plaatsvervangende leden van de algemene raad worden gekozen door een college van afgevaardigden, dat daartoe ieder jaar in de maand November bijeenkomt.

2. Het lidmaatschap en plaatsvervangend lidmaatschap van de algemene raad is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het college van afgevaardigden.

3. Jaarlijks treden twee leden of plaatsvervangende leden volgens een door de raad vast te stellen rooster af. Zij zijn eenmaal herkiezbaar.

4. In vacatures, die tussentijds ontstaan, voorziet het college van afgevaardigden in buitengewone vergadering.

Artikel 20

1. De afgevaardigden en hun plaatsvervangers worden voor de tijd van drie jaren gekozen in vergaderingen van de orden in de arrondissementen in de maand October te houden; zij zijn herkiezbaar.

2. De aantallen afgevaardigden en plaatsvervangers bedragen: één voor orden, bestaande uit niet meer dan 50 advocaten, twee voor orden, bestaande uit 51—150 advocaten, drie voor orden, bestaande uit 151—300 advocaten, vier voor orden, bestaande uit 301 of meer advocaten.

3. Bij deze verkiezing hebben alleen de advocaten, die langer dan drie jaren binnen het Rijk de praktijk hebben uitgeoefend, stemrecht.
4. De plaatsvervangers treden op in volgorde van verkiezing.
5. Bij gebleken behoefte kan in vacatures onmiddellijk worden voorzien.
6. De secretaris van de algemene raad treedt op als secretaris van de vergadering van het college van afgevaardigden.

Artikel 21

Bij verhindering van een afgevaardigde, een vergadering van het college van afgevaardigden bij te wonen, geeft hij daarvan onverwijld kennis aan de in artikel 20, vierde lid, aangewezen plaatsvervanger.

Artikel 22

1. Aan het hoofd van de orde in het arrondissement staat een raad van toezicht, verder te noemen raad, bestaande in de arrondissementen, waarin honderdvijftig of meer advocaten de praktijk uitoefenen, uit zeven en in de andere arrondissementen uit vijf leden, onder wie de deken.

2. De deken en de overige leden van de raad worden gekozen in een vergadering van de orde, ieder jaar in de maand October te houden.

3. Bij deze verkiezing hebben alleen de advocaten, die langer dan drie jaren binnen het Rijk de praktijk hebben uitgeoefend, stemrecht.

4. Jaarlijks treden twee leden volgens door de raad vast te stellen rooster af. De deken is herkiesbaar. Een lid van de raad kan steeds tot deken gekozen worden. De leden van de raad zijn niet herkiesbaar, tenzij het huishoudelijk reglement anders bepaalt.

5. Bij gebleken behoefte kan in vacatures onmiddellijk worden voorzien.

Artikel 23

1. De deken wordt bij ontstentenis of verhindering vervangen door een lid van de raad, daartoe door die raad aangewezen.

2. De raad wijst uit zijn midden een secretaris en een penningmeester aan.

Artikel 24

1. Als leden van de algemene raad, van het college van afgevaardigden en van de raden zijn slechts verkiesbaar advocaten, die langer dan drie jaren binnen het Rijk de praktijk hebben uitgeoefend en de ouderdom van zeventig jaren nog niet hebben bereikt. Na het bereiken van die leeftijd treden zij af met ingang van de eerstvolgende maand.

2. Wanneer door vermeerdering of vermindering van het aantal advocaten in een arrondissement ingeschreven, het aantal leden van de raad moet worden gewijzigd, geschiedt zulks in de eerst-

komende vergadering van de orde. Moet dan het aantal leden van de raad verminderd worden, dan treedt de gehele raad af en wordt een nieuwe raad gekozen.

Artikel 25

De vergadering der Nederlandse orde van advocaten beraadslaagt over onderwerpen, die voor advocaten en rechtzoekenden van belang zijn.

Artikel 26

De algemene raad en de raden zijn bevoegd tot het nemen van alle maatregelen, die een behoorlijke uitoefening der praktijk kunnen bevorderen. Zij zijn belast met de zorg voor de eer van de stand der advocaten. Zij komen op voor de rechten en belangen en zien toe op de naleving van de plichten van de advocaten als zodanig.

Artikel 27

De algemene raad vertegenwoordigt de Nederlandse advocaten overal, waar daartoe aanleiding bestaat, ook indien het belang der Nederlandse orde daarbij niet rechtstreeks betrokken is.

Artikel 28

1. Het college van afgevaardigden stelt de verordeningen van de Nederlandse orde van advocaten vast, die in het belang van de goede uitoefening van de praktijk en van de eer van de stand van de advocaten worden vereist, alsmede andere betreffende de huis-houding en de organisatie van de Nederlandse orde van advocaten.

2. De verordeningen worden ontworpen door de algemene raad. Alvorens een ontwerp-verordening bij het college van afgevaardigden in te dienen kan de algemene raad de raden uitnodigen hun oordeel kenbaar te maken.

3. De verordeningen worden na de vaststelling onverwijld medegedeeld aan Onze Minister van Justitie en afgekondigd in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 29

1. De verordeningen zijn slechts verbindend voor de leden van de Nederlandse orde van advocaten.

2. Zij mogen geen bepalingen inhouden omtrent punten, waarin door of krachtens de wet is voorzien, noch treden in aangelegenheden, die zich tengevolge van het uiteenlopen der omstandigheden in de arrondissementen niet lenen voor algemene voorzieningen.

3. De bepalingen van verordeningen, in welker onderwerp door of krachtens de wet wordt voorzien, houden van rechtswege op te gelden.

Artikel 30

1. Besluiten van het college van afgevaardigden of van de algemene raad kunnen, zover zij met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn, door Ons worden geschorst of vernietigd.

2. Schorsing of vernietiging geschiedt bij een met redenen omkleed, in de *Nederlandse Staatscourant* te plaatsan besluit, dat, ingeval van schorsing, de duur hiervan bepaalt.

3. Bij het besluit tot schorsing of vernietiging worden zo nodig tevens de gevolgen daarvan geregeld ten aanzien van hetgeen ingevolge het geschorste of vernietigde besluit reeds is geschied.

Artikel 31

1. De algemene raad en de raden vertegenwoordigen de Nederlandse orde van advocaten, onderscheidenlijk de orden, in en buiten rechte.

2. In alle rechtsgedingen, de Nederlandse orde of een orde in het arrondissement betreffende, treedt de deken, namens de algemene raad onderscheidenlijk de raad, als eiser of verweerder op, en worden de vonnissen en gewijsden voor of tegen hem uitgesproken en ten uitvoer gelegd.

Artikel 32

1. De algemene raad en de raden besturen de Nederlandse orde van advocaten, onderscheidenlijk de orden in de arrondissementen, en voeren het beheer over haar vermogen, daaronder begrepen de handelingen bedoeld bij het tweede lid van artikel 1833 van het Burgerlijk Wetboek.

2. Het college van afgevaardigden en de vergadering der orde in het arrondissement stellen jaarlijks de bedragen vast, die de stemgerechtigde advocaten ter dekking van de door de Nederlandse orde van advocaten, onderscheidenlijk door de orde te maken kosten moeten bijdragen.

3. De algemene raad en de raden doen jaarlijks rekening en verantwoording van hun geldelijk beheer aan een commissie van drie leden onderscheidenlijk door het college van afgevaardigden en de vergadering der orde uit hun midden aan te wijzen. Deze commissie brengt verslag uit aan het college of de vergadering. Goedkeuring van de rekening door het college van afgevaardigden onderscheidenlijk de vergadering der orde strekt de algemene raad, onderscheidenlijk de raad tot décharge.

Artikel 33

De algemene raad houdt het bureau van de Nederlandse orde van advocaten in stand en geeft door middel daarvan voorlichting ten aanzien van al die onderwerpen, waarvan de wetenschap voor de advocaat van belang is, streeft de eenheid van beroepsgenoten na en bevordert de behandeling van wetenschappelijke en praktische vraagstukken in algemene vergaderingen van advocaten.

Artikel 34

De algemene raad benoemt en ontslaat zijn secretaris, die niet lid van de algemene raad kan zijn. Slechts advocaten kunnen secretaris van de algemene raad zijn. De secretaris van de algemene raad heeft

de leiding van het bureau van de orde; de algemene raad stelt zijn salaris vast, regelt de voorwaarden onder welke hij werkzaam zal zijn en voorziet in zijne vervanging bij verhindering of afwezigheid. Hij kan tevens griffier van het hof van discipline zijn.

Artikel 35

1. De deken der orde neemt kennis van alle klachten tegen advocaten. Hij wijst kennelijk ongegronde klachten af, terwijl hij de klachten, die daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komen, in der minne tot oplossing tracht te brengen. Alle overige klachten en de klachten, die hij niet in der minne kan oplossen, zendt hij door naar de raad. De klager heeft steeds de bevoegdheid, behandeling van zijn klacht overeenkomstig § 4 dezer wet te verlangen.

2. De deken is bevoegd een klacht te verwijzen naar een lid van de raad, ten einde deze te onderzoeken en zo mogelijk af te handelen.

3. De deken kan ook andere bemoeïingen aan een lid van de raad opdragen.

4. Klachten tegen een deken ener orde of tegen een lid van een raad worden door de raad ter behandeling gezonden aan de raad van een door het hof van discipline aan te wijzen arrondissement binnen het ressort van hetzelfde gerechtshof.

Artikel 36

De Nederlandse orde van advocaten, de algemene raad, het college van afgevaardigden, de orden en de raden kunnen huishoudelijke reglementen vaststellen.

AFDELING 2

Van de vergaderingen.

Artikel 37

1. De deken van de Nederlandse orde van advocaten, onderscheidenlijk de deken der orde roept een vergadering bijeen zo vaak hij zulks nodig oordeelt en steeds indien voor de Nederlandse orde van advocaten ten minste vijftig leden, voor de algemene raad of voor een raad ten minste twee leden, voor het college van afgevaardigden ten minste vier leden en voor een orde ten minste zes leden zulks schriftelijk verzoeken.

2. De deken van de Nederlandse orde van advocaten en de leden van de algemene raad hebben toegang tot de vergaderingen van het college van afgevaardigden.

Artikel 38

1. In de vergaderingen bekleedt de deken het voorzitterschap.

2. In de vergaderingen van de raad en van de orde in het arrondissement heeft de deken bij staken der stemmen een beslissende stem.

Artikel 39

1. Een behoorlijk bijeengeroepen vergadering wordt gehouden ongeacht het aantal aanwezige leden.

2. Een vergadering van de algemene raad wordt evenwel niet gehouden wanneer niet ten minste vijf leden, en een vergadering van het college van afgevaardigden niet wanneer niet meer dan de helft van het aantal afgevaardigden of hun plaatsvervangers is opgekomen.

3. Wanneer in een vergadering van het college van afgevaardigden het vereiste aantal afgevaardigden of plaatsvervangers niet is opgekomen, wordt een nieuwe vergadering belegd. Deze vergadering wordt gehouden ongeacht het aantal afgevaardigden of plaatsvervangers, dat is opgekomen.

Artikel 40

In de vergadering brengt ieder lid één stem uit.

Artikel 41

1. Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd; in de vergaderingen der Nederlandse orde van advocaten en der orden wordt echter gestemd bij zitten en opstaan, tenzij een der aanwezigen een mondelinge stemming bij hoofdelijke oproeping verlangt.

2. Bij het doen van keuzen van personen wordt gestemd bij gesloten en ongetekende briefjes.

3. Indien bij het nemen van een besluit over een zaak door geen der aanwezigen stemming wordt gevraagd, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.

Artikel 42

1. In een vergadering van de algemene raad is een stemming nietig, indien niet ten minste vijf leden daaraan hebben deelgenomen.

2. In een vergadering van het college van afgevaardigden is een stemming nietig, indien niet meer dan de helft van het aantal afgevaardigden of plaatsvervangers, dat zitting heeft, daaraan heeft deelgenomen.

3. Bij het doen van keuzen van personen worden afgevaardigden of hun plaatsvervangers, die niet of niet behoorlijk ingevulde briefjes ingeleverd hebben, voor de toepassing van dit artikel geacht aan de stemming te hebben deelgenomen.

4. Een stemming is geldig ongeacht het aantal afgevaardigden of hun plaatsvervangers, dat eraan heeft deelgenomen, ingeval opnieuw wordt gestemd over een voorstel of over een benoeming, ten aanzien waarvan in een vroegere vergadering een stemming op grond van het bepaalde in het tweede lid nietig was.

Artikel 43

1. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming wordt de volstreekte meerderheid vereist van de leden, die aan de stemming hebben deelgenomen.

2. Bij het doen van keuzen van personen worden de leden, die niet of niet behoorlijk ingevulde briefjes ingeleverd hebben, voor de toepassing van dit artikel geacht niet aan de stemming te hebben deelgenomen.

Artikel 44

1. Bij staking van stemmen over zaken wordt, behoudens het bepaalde in artikel 38, tweede lid, het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.

2. In deze, en evenzo in een voltallige vergadering wordt, behoudens het bepaalde in artikel 38, tweede lid, bij staken der stemmen over zaken het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

Artikel 45

1. Bij de stemming over personen treden in de vergaderingen twee door de voorzitter aan te wijzen leden als stemopnemers op.

2. De stemopnemers onderzoeken, of het aantal briefjes gelijk is aan dat der tegenwoordig zijnde leden.

3. Er hebben zoveel afzonderlijke stemmingen plaats als personen te kiezen zijn; bij keuze van een deken wordt over hem in de eerste plaats gestemd.

4. In geval van twijfel over de inhoud van een briefje beslist de voorzitter.

5. Een verkregen meerderheid van stemmen geldt niet, wanneer de vergadering beslist, dat daarop een tussen het aantal der briefjes en dat der aanwezigen bestaand verschil van invloed heeft kunnen zijn.

6. Wanneer niemand bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede vrije stemming overgegaan.

7. Is ook bij deze geen volstreekte meerderheid verkregen, dan wordt de stemming bepaald tot de twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben verkregen, of, zijn de meeste stemmen tussen meerdere personen verdeeld, tot allen die aldus de meeste stemmen hebben erlangd.

8. Indien ook hierdoor geen meerderheid van stemmen is verkregen, wordt een vierde stemming gehouden over twee personen die bij de derde stemming de meeste stemmen hebben erlangd.

9. Indien bij de derde of de vierde stemming twee of meer personen hetzelfde aantal stemmen hebben verkregen, beslist het lot.

§ 4. *Van de tuchtrechtspraak***Artikel 46**

De tuchtrechtspraak heeft ten doel het weren en beteugelen van misslagen, door advocaten in de uitoefening der praktijk begaan, en van inbreuken op verordeningen van de Nederlandse orde en op de eer van de stand der advocaten. Zij wordt uitgeoefend in eerste aanleg door de raden en in hoger beroep, tevens in hoogste ressort, door een hof van discipline. Met betrekking tot de dekens der orden in de arrondissementen en de leden der raden wordt de tuchtrechtspraak in eerste aanleg uitgeoefend door de raad van een door het hof van discipline aan te wijzen arrondissement binnen het ressort van hetzelfde gerechtshof.

Artikel 47

1. Aan de behandeling van tuchtzaken wordt op straffe van nietigheid deel genomen door ten minste drie leden van een raad, bestaande uit vijf leden en door ten minste vijf leden van een raad, bestaande uit zeven leden.

2. De leden van de raad kunnen zich verschonen en kunnen worden gewraakt, indien er te hunnen aanzien feiten of omstandigheden bestaan, waardoor in het algemeen de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden. De bepalingen van de artikelen 512—524 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 48

1. De raad zal de navolgende straffen kunnen opleggen:

- a. enkele waarschuwing;
- b. berisping;
- c. schorsing in de uitoefening van de praktijk ten hoogste gedurende een jaar;
- d. schrapping van het tableau.

2. Bij de beslissing houdende oplegging van een der laatstgenoemde drie straffen kan de raad tot openbaarmaking van de straf, al dan niet met de gronden op welke zij berust, op de door hem te bepalen wijze besluiten. In geval van schorsing kan de raad tevens bepalen, dat de geschorste de titel van advocaat gedurende de schorsing niet zal mogen voeren.

3. Schorsing in de uitoefening van de praktijk brengt mede verlies van de betrekkingen, waarbij de hoedanigheid van advocaat vereiste voor verkiesbaarheid of benoembaarheid is.

4. De beslissing van de raad, houdende strafoplegging, is met redenen omkleed.

Artikel 49

1. De raad neemt, indien de klacht is ingediend, en de klager daartoe de wens te kennen heeft gegeven, geen beslissing dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de klager.

2. De raad legt geen straf op dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de betrokken advocaat. Deze is bevoegd, zich bij de behandeling van een klacht door een advocaat te doen bijstaan. De betrokken advocaat en zijn raadsman worden in de gelegenheid gesteld tijdig van de processtukken kennis te nemen. Hun wordt door de secretaris van de raad tijdig medegedeeld, waar en wanneer deze gelegenheid bestaat.

3. De raad kan getuigen en deskundigen oproepen en horen.

4. Op verzoek van de raad doet de officier van justitie hen dagvaarden. De getuigen en deskundigen zijn na dagvaarding verplicht te verschijnen.

5. Verschijnt een getuige of deskundige op de dagvaarding niet, dan doet de officier van justitie op verzoek van de raad hem andermaal dagvaarden, desverzocht met bevel tot medebrenging.

6. Artikel 556 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

7. De getuigen worden beëdigd de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen; de deskundigen verslag naar hun geweten te zullen geven.

8. Op de getuigen en deskundigen vinden de artikelen 217—219 van het Wetboek van Strafvordering overeenkomstige toepassing.

9. De getuigen en deskundigen ontvangen desverkiezende op vertoon van hun oproeping of dagvaarding schadeloosstelling van het Rijk door de officier van justitie te begroten overeenkomstig de artikelen 61, 63, 65 en 66 van het Tarief van justiekosten en salarissen in burgerlijke zaken.

Artikel 50

De secretaris van de raad zendt van de beslissingen van de raad onverwijld afschrift:

- a. aan de betrokken advocaat;
- b. aan de deken der Nederlandse orde van advocaten;
- c. indien beslist werd naar aanleiding van een klacht, aan de klager.

Artikel 51

1. Het hof van discipline is gevestigd te Utrecht. Het bestaat uit drie door Ons benoemde leden, waaronder de voorzitter, en twee leden-advocaten, alsmede uit twee door Ons benoemde plaatsvervangende leden en twee plaatsvervangende leden-advocaten.

2. De voorzitter en de overige door Ons benoemde leden en plaatsvervangende leden worden voor de tijd van vijf jaren benoemd uit leden van de rechterlijke macht, met rechtspraak belast. De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten worden door het college van afgevaardigden voor de tijd van vijf jaren gekozen.

3. Het hof van discipline benoemt en ontslaat zijn griffier en voorziet in zijn vervanging bij verhindering of afwezigheid. Slechts advocaten zijn als zodanig benoembaar.

4. De leden-advocaten, plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier van het hof van discipline kunnen niet gelijktijdig zijn lid van de algemene raad of van een raad.

Artikel 52

1. De voorzitter en de leden en plaatsvervangende leden treden af met ingang van de eerstvolgende maand nadat zij de leeftijd van zeventig jaren hebben bereikt.

2. Tussen de voorzitter, de leden, plaatsvervangende leden en de griffier mag geen bloed- of aanverwantschap tot en met de derde graad bestaan.

Artikel 53

1. Als leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten van het hof van discipline zijn slechts verkiesbaar advocaten, die langer dan zeven jaren binnen het Rijk de praktijk hebben uitgeoefend en die de ouderdom van zeventig jaren nog niet hebben bereikt.

2. De stemming geschiedt schriftelijk en voor elk lid afzonderlijk.

3. De plaatsvervangende leden van het hof nemen zitting in volgorde van benoeming of verkiezing.

4. Leden van de algemene raad of van een raad, tot lid van het hof van discipline gekozen, treden bij het aanvaarden dezer functie af als lid van de algemene raad of van een raad.

Artikel 54

1. De leden en plaatsvervangende leden van het hof van discipline kunnen door de Hoge Raad bij een met redenen omkleed arrest uit hun ambt worden ontzet op de gronden vermeld in artikel 11, eerste lid, onder 1°—3° van de wet op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie.

2. Zij worden door de Hoge Raad ontslagen op de gronden, vermeld in artikel 12, eerste lid, onder 1° en 2° dier wet alsmede de leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten, indien zij opgehouden hebben advocaat te zijn.

3. Artikel 11, leden 3—8, van de wet op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie is van toepassing.

Artikel 55

1. Het hof van discipline waakt tegen odeloze vertraging van het onderzoek door de raden. x

2. Het kan zich de stukken doen overleggen en een termijn stellen, binnen welke de beslissing moet zijn genomen.

3. Indien een raad hieraan niet voldoet, kan het hof de behandeling van de zaak aan zich trekken en in het hoogste ressort beslissen.

Artikel 56

1. Van de beslissingen van de raad kan gedurende een maand na de dag van verzending van het in artikel 50 bedoelde afschrift

door de betrokken advocaat hoger beroep worden ingesteld bij het hof van discipline, indien de straf van schrapping van het tableau, die van schorsing in de uitoefening van de praktijk of die van beëdiging is opgelegd.

2. Van alle beslissingen van de raad kan voorts binnen dezelfde termijn hoger beroep worden ingesteld door de deken der Nederlandse orde van advocaten. Hij kan zich vooraf de stukken doen overleggen. Hij kan bij de uitoefening van deze bevoegdheden zich door een lid van de algemene raad doen vervangen.

3. Het beroep wordt ingesteld bij met redenen omklede memorie, in tweevoud in te dienen bij de griffier van het hof van discipline en vergezeld van een afschrift van de beslissing waarvan beroep. De griffier geeft van de instelling van het beroep onverwijld kennis aan de betrokken raad.

4. De leden van het hof van discipline kunnen zich verschonen en kunnen worden gewraakt, indien er te hunnen aanzien feiten of omstandigheden bestaan, waardoor in het algemeen de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden. De bepalingen van de artikelen 512—524 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 57

1. Het hof van discipline beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de betrokken advocaat, van de deken der Nederlandse orde van advocaten, zo deze hoger beroep heeft ingesteld, en van de klager. De betrokken advocaat is bevoegd, zich bij de behandeling van een klacht door een advocaat te doen bijstaan.

2. Op de behandeling in hoger beroep zijn het derde tot en met het laatste lid van artikel 49 van overeenkomstige toepassing.

3. Het hof van discipline kan de raad, die de beslissing in eerste aanleg heeft gegeven, uitnodigen nadere inlichtingen te verschaffen.

4. Indien alleen de betrokken advocaat hoger beroep heeft ingesteld, kan het hof van discipline slechts met eenparigheid van stemmen de opgelegde straf verzwaren.

5. De beslissing van het hof van discipline is met redenen omkleed.

Artikel 58

De griffier van het hof van discipline zendt van de beslissing onverwijld afschrift:

a. aan de betrokken advocaat;

b. aan de raad, die de zaak in eerste aanleg heeft behandeld;

c. indien beslist werd naar aanleiding van een klacht, aan de klager;

d. indien beslist werd op een hoger beroep van de deken der Nederlandse orde van advocaten, aan deze.

Artikel 59

1. De straffen van schorsing in de uitoefening van de praktijk en van schrapping van het tableau worden, zodra de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan, door de secretaris van de raad medegedeeld aan de rechtbank, bij welke de advocaat is ingeschreven.
2. Openbaarmaking als bedoeld in artikel 48, tweede lid, indien hiertoe bij de beslissing wordt besloten, geschiedt niet voordat de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.
3. De secretaris van de raad draagt zorg voor de openbaarmaking. X

Artikel 60

1. De door Ons benoemde leden en plaatsvervangende leden ontvangen reis- en verblijfkosten en een door Onze Minister vast te stellen vacatiegeld uit 's Rijks kas.
2. De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten en de griffier ontvangen vergoeding van reis- en verblijfkosten van de Nederlandse orde. De griffier ontvangt bovendien een vergoeding van de Nederlandse orde, waarvan het bedrag wordt vastgesteld door de algemene raad.
3. De overige kosten van het hof van discipline komen ten laste van de Nederlandse orde.

§ 5. Van de procureurs**Artikel 61**

1. De procureurs worden ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement, waarin hun kantoor is gevestigd.
2. De inschrijving geldt als toelating bij de rechterlijke colleges, in het arrondissement gevestigd. Een procureur kan niet gelijktijdig ook bij een rechterlijk college buiten het arrondissement zijn ingeschreven.

Artikel 62

1. Ieder, die aan een Rijks- of daarmede gelijkgestelde Nederlandse Universiteit heeft verkregen:

hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap,

hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze graad of deze hoedanigheid verkregen is op grond van het afleggen van een examen in het Nederlands burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht,

en de Nederlandse of de Indonesische nationaliteit bezit, is bevoegd aan de voorzitter van de rechtbank schriftelijk inschrijving als procureur te verzoeken.

Bij het verzoek worden de nodige stukken tot staving van de Nederlandse of de Indonesische nationaliteit overgelegd.

2. De griffier zendt onverwijld afschrift van het verzoek, alsmede de bijlagen, aan de raad.

Artikel 63

1. De procureurs worden bij de rechtbank waarbij zij verlangen te worden ingeschreven, op requisitoir van het openbare ministerie beëdigd.

2. Zij leggen dezelfde eed of belofte af als de advocaten, met toevoeging aan het formulier van eedsaflegging van de woorden „alsmede dat ik mijn plichten als procureur getrouw zal vervullen”.

3. De procureurs, die reeds als advocaat beëdigd zijn, leggen de volgende eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof), dat ik mijn plichten als procureur getrouw zal vervullen”.

Artikel 64

De artikelen 2, derde lid, en 4 tot en met 9 zijn op de procureurs van overeenkomstige toepassing.

Artikel 65

De procureurs oefenen hun functiën uit overeenkomstig de wet op de rechterlijke organisatie, het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en de orde door de gerechtshoven en rechtbanken, indien nodig, voor de inwendige dienst voor te schrijven, alsmede overeenkomstig de bijzondere wetten en besluiten.

Artikel 66

De artikelen 12, eerste tot en met derde en vijfde lid, en 16 zijn op de procureurs van overeenkomstige toepassing.

Artikel 67

De procureurs mogen, daartoe volgens deze wet geroepen of aangevoerd, hun dienst niet weigeren.

Artikel 68

Zij zijn gehouden in persoon, of in geval van afwezigheid of belet, door een andere procureur vertegenwoordigd, zich in hun costuum op de terechtzittingen te laten vinden, wanneer hun zaken worden opgeroepen; zij zullen verder in de zaken, aan hen opgedragen, aanwezig moeten zijn bij al die handelingen, waarbij de wet hun tegenwoordigheid vereist.

Artikel 69

Waar in de artikelen 17—60 van de advocaten wordt gesproken, zijn de procureurs daaronder begrepen.

§ 6. *Van het bureau van consultatie***Artikel 70**

1. In elk arrondissement wordt een bureau van consultatie ingesteld, ten minste uit drie advocaten bestaande, te benoemen door de

rechtbank uit een door de raad opgemaakte voordracht van twee personen voor elke vacature.

2. De rechtbank regelt tevens de aftreding; de aftredenden zijn opnieuw benoembaar.

Artikel 71

1. Het hoofddoel van het bureau van consultatie is om op de voet van het bepaalde in de artikelen 872—874 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aan on- of minvermogenden een advocaat of procureur toe te voegen. Het kan overigens de voorlichting verschaffen, die het dienstig acht.

2. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 872, derde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalt het bureau, of de toegevoegde advocaat of procureur zijn raad en bijstand kosteloos, dan wel tegen tot de helft verminderd tarief verleent.

Artikel 72

Indien het bureau de verlangde toevoeging weigert, wordt de aanvrager op diens verzoek, en tegen betaling der kosten, van deze beslissing een schriftelijk bewijs verstrekt.

Artikel 73

1. Het bureau is bevoegd zich in afdelingen van ten minste twee leden te splitsen.

2. Indien het bureau in afdelingen is gesplitst, geschiedt het onderzoek en de beslissing door een afdeling.

Artikel 74

Het bureau of een der afdelingen vergadert naar de behoeften.

§ 7. *Van de raad van rechtsbijstand in strafzaken*

Artikel 75

In elk arrondissement wordt een raad van rechtsbijstand in strafzaken ingesteld, ten minste uit drie advocaten bestaande, te benoemen door de rechtbank uit een door de raad van de orde in het arrondissement opgemaakte voordracht van twee personen voor elke vacature. De artikelen 70, tweede lid, 73 en 74 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 76

Het hoofddoel van de raad van rechtsbijstand is om op de voet van het bepaalde in de artikelen 41 en 42 van het Wetboek van Strafvordering aan onvermogen verdachten een raadsman toe te voegen. Voorts kan hij ook aan andere personen, die zich krachtens het Wetboek van Strafvordering door een advocaat kunnen doen bijstaan, in geval van onvermogen een advocaat toevoegen en overigens in strafzaken de voorlichting verstrekken, die hij dienstig acht.

Artikel 77

De raad van rechtsbijstand is bevoegd iedere bij het betrokken college ingeschreven advocaat toe te voegen, zomede iedere andere binnen het Rijk de praktijk uitoefenende advocaat, die zich daartoe beschikbaar stelt.

§ 8. *Slotbepalingen.***Artikel 78**

1. Artikel 19 der Wet op de rechterlijke organisatie en het beleid der Justitie wordt gelezen:

„Alles wat de wijze van eedsaflegging, het costuum der onderscheiden regterlijke ambtenaren en der advocaten en procureurs, de afwezigheid, de afwisseling, en de orde van de inwendige dienst van den Hoogen Raad, gelijk mede van de Hoven, regtbanken en kanton-gerechten, aangaat, zal bepaald worden bij reglementen van openbaar bestuur.”

2. De artikelen 875 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en 42, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering vervallen.

Artikel 79

1. De op de dag van in werkingtreding van deze wet bij de Hoge Raad ingeschreven advocaten en procureurs worden geacht te zijn ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement 's-Gravenhage.

2. De op de dag van inwerkingtreding van deze wet bij een gerechtshof ingeschreven advocaten en procureurs worden geacht te zijn ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement, waarin het gerechtshof is gevestigd.

3. De griffier van de Hoge Raad en van elk gerechtshof draagt zorg voor de overdracht van het tableau aan de griffier der rechtbank.

Artikel 80

Voor de advocaten en procureurs, die op 31 December 1947 bij meer dan één rechterlijk college waren ingeschreven, blijven de voor hen geldende bijzondere bepalingen van kracht. Voor de toepassing van de artikelen 20 en 22 worden zij geacht, te zijn ingeschreven alleen bij de rechtbank binnen welker arrondissement zij hun kantoor hebben.

Artikel 81

Zij, die vóór 1 September 1938 als advocaat waren ingeschreven of als procureur waren toegelaten en die op de datum van inwerkingtreding van deze wet de praktijk als zodanig uitoefenen, blijven bevoegd om als zodanig te fungeren, ook indien zij niet voldoen aan het in de artikelen 2 en 62 gestelde nationaliteitsvereiste voor inschrijving.

Artikel 82

1. De thans bestaande bureaux van consultatie en raden van rechtsbijstand worden geacht op grond van deze wet te zijn samengesteld.

2. Ten spoedigste wordt overgegaan tot de verkiezing van raden en van het college van afgevaardigden overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

Artikel 83

1. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

2. Zij kan worden aangehaald als „Advocatenwet”.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 23 Juni 1952.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.

Uitgegeven de eerste Juli 1952.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.